

[Dohrmann]

små grupper andre steder og sabotere det og derved bevirke, at hele samfundet bliver kastet ud i en konflikt, vel at mærke en konflikt, som ikke alene rammer dem, der selv er involveret i den, men som ofte – og næsten altid – rammer fuldstændig uskyldige – og jeg tænker på sygehuse, plejehjem og lignende steder; man bliver altid berørt af den slags konflikter.

Det er da godt, hvis parterne selv kan finde ud af det, som de har gjort det nu. At det hele så bliver inddraget igen i form af de skatteforhøjelser, regeringspartierne allerede nu går og pønser på, er så noget helt andet.

Men vi kan ikke støtte forslaget, fordi vi mener, at en gennemførelse af det, SF her foreslår, ville resultere i, at der blev langt flere konflikter, end vi har i dag. Og det ønsker vi absolut ikke at medvirke til.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

VS mener, at den netop gennemførte afstemning om overenskomsterne på det private arbejdsmarked med ekstra stor tydelighed viste, hvor udemokratisk stemmereglerne ifølge forligsmandsloven er, men også, hvor specielt udemokratisk de faglige ledere opførte sig. Det resultat, der kom ud af det, var, at de mennesker, der arbejder under Jernets overenskomst, til trods for at de faktisk sagde nej til resultatet, nu tvinges i 4 år til at arbejde under en overenskomst, som de har sagt nej til. Det gør de, fordi deres nej kædes sammen bl.a. med et meget stort ja inden for HK-området. Er det direkte demokrati? Efter VS' mening er det det ikke.

Så er de faglige ledere blevet forskrækkede, og denne gang har de oven i købet givet udtryk for det i medierne. Det er der selvfølgelig mange grunde til; dels er de rystede over, at medlemmerne overhovedet kan tænke på at stemme anderledes, end de anbefaler – og så så mange – dels var stemmeprocenten ynkelig lav, ja, det var den laveste nogen sinde, og hvis jeg var socialdemokrat og var aktiv i fagbevægelsen eller herinde, ville jeg også bekymre mig om det.

Jeg vil gerne sige til hr. Ole Vagn Christensen, at det, jeg før udtalte om demokrati, var ikke en afstandtagen fra fagbevægelsen, men en påpejning af følgende, og jeg skal gerne gentage det. Hr. Svend Auken forsøgte at bruge USA som eksempel og sagde, at det

socialt demokrati i USA var aldrig nogen sinde vundet, og at det bl.a. viste sig ved, at borgerdeltagelsen og vitaliteten i det amerikanske demokrati er blevet afgørende svækket, fordi der næsten ikke er nogen, der stemmer derovre, fordi det er dem totalt ligegyldigt.

Så siger jeg: burde det ikke mane til eftertanke i det danske Socialdemokrati, at folk end ikke gider slæbe sig hen og sætte deres kryds? Mange får sendt en kuvert hjem – porto skal man ikke betale, for de er frankeret på forhånd – men folk går end ikke hen og smider den lille kuvert i postkassen. Hvorfor gør de ikke det? Mon det ikke er, fordi alt for mange mener, at det hele ikke nytter noget, fordi forholdet og resultatet stort set er afgjort på forhånd, ligegyldigt hvad man stemmer? SiD har besluttet, at forligsmandslovens 35 pct.s regel skal væk – det har man en kongresbeslutning om – og Georg Poulsen har også nu ytret, at den burde der godt nok set i en sammenhæng gøres et eller andet ved.

Hr. Estrup har ret i, at det var hovedorganisationerne, både LO og DA, der i 1970 fik lavet dette her hen over hovedet på folk, men det, jeg har forsøgt at sige, er, at demokratiet i fagbevægelsen mangler meget. Ikke kun lige når det gælder mæglingsforslaget, men også når man laver en ny hovedaftale, ulejliger man sig end ikke med at give medlemmerne lov til at stemme om, hvorvidt de vil have en ny hovedaftale. I den forbindelse er det for lidt, at Socialdemokratiet nu siger, at man må nedsætte et udvalg, der kan se på, om det er urimeligt. Der er ingen tvivl om, at det er urimeligt. Det er udemokratisk over for det enkelte forbund, som bliver totalt umyndiggjort i det store bunkebryllup og på den måde skal opgive sin selvstændighed totalt. Det er nødvendigt at lave et system, hvis fagbevægelsen skal overleve, hvis fagbevægelsen skal være noget, man tror man får noget ud af at være med i demokratisk set i forhold til sin egen indflydelse, så man ikke ender med at mene, at det, at man betaler sit medlemsbidrag pr. girokort til en A-kasse – det er jo det, man gør inde i hovedet, og ikke til en fagforening – degenererer til noget, der ligner en husstandsforsikring.

Det kan være svært for folk at se fagbevægelsens berettigelse, og det bliver ekstra svært, jo mere udemokratisk man gør det,